

Život i djelo hrvatskih skladateljica

Sekulić, Sonja

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:689249>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

SONJA SEKULIĆ

ŽIVOT I DJELO HRVATSKIH SKLADATELJICA

Završni rad

Pula, 2015.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

SONJA SEKULIĆ

ŽIVOT I DJELO HRVATSKIH SKLADATELJICA

Završni rad

JMBG: 0303022676, redoviti student

Studijski smjer: Predškolski odgoj

Predmet: Glazbena kultura

Mentor: doc. dr. sc. Ivana Paula Gortan-Carlin

Pula, prosinac 2015.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Sonja Sekulić, kandidat za prvostupnika predškolskog odgoja, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnoga rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz kojega necitiranoga rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

U Puli, 28. 11. 2015.

Student:

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Sonja Sekulić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Život i djelo hrvatskih skladateljica“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama. Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 28.11.2015

Potpis:

SADRŽAJ

1. UVOD	6
2. DORA PEJAČEVIĆ	7
2.1. Životopis.....	7
2.2. Stvaralaštvo.....	10
2.2.1. Solo pjesme i pjesme za glas i orkestar.....	11
2.2.2. Komorna djela.....	14
2.2.3. Ciklus pjesama Dore Pejačević.....	16
3. IVANA LANG	17
3.1. Životopis.....	17
3.2. Stvaralaštvo.....	18
3.2.1. Popis djela.....	19
4. ĐENI DEKLEVA RADAKOVIĆ	22
4.1. Životopis.....	22
4.2. Popis djela.....	25
4.2.1. Solistička glazba.....	25
4.2.1.1. Harmonika – Bayan.....	25
4.2.1.2. Glasovir.....	26
4.2.1.3. Gitara.....	27
4.2.2. Komorna djela.....	27
4.2.2.1. Dva klavira.....	29
4.2.3. Vokalno instrumentalne skladbe.....	29
4.2.4. Zborska glazba.....	30
4.2.5. Orkestralne skladbe.....	32
4.2.6. Obrade – aranžmani.....	33
5. SANJA DRAKULIĆ	34
5.1. Životopis.....	34
5.2. Popis djela.....	36
6. ZAKLJUČAK	38
7. LITERATURA	39
8. SAŽETAK	41
9. SUMMARY	42

1. UVOD

Stoljećima, žena kao čovjek nikada nije bila shvaćena, a niti cijenjena u društvu. Žene su svugdje bile ta manja zrna koja su se borila za opstanak u svijetu.

Razlog zbog kojega sam izabrala ovu temu za zaključak kraja moga školovanja je što sam i sama pohađala glazbenu školu koja me uvelike pratila u mome razvoju, a ujedno sam htjela pridonijeti važnosti ženama skladateljicama o kojima se rijetko čuje i/ili piše.

Ljudi diljem svijeta vole puštati glazbu djeci, ali rijetki su oni koji razmišljaju o tome kako nastaje zvuk, kako se proizvodi da bi nešto od njega nastalo. Taj zvuk kojeg organiziramo u prostoru i vremenu istodobno je umjetnost koju možemo organizirati namjerno ili po nekom planu. U lijepoj umjetnosti kao što je glazba svatko ima drukčiju interpretaciju izvođenja glazbe, svatko je vidi i čuje drukčije. Glazba je umjetnost tona koja oplemenjuje čovjeka, ona mu budi osjećaj za nešto lijepo i neki red. Stvaranje, izvođenje, važnost, a nekad i definicija glazbe veoma ovise o kulturi i socijalnim aspektima. Glazba je reproduktivna umjetnost, slično kao i drama ili ples, što znači da se ona ne svodi samo na skladanje, nego da je skladano djelo potrebno i izvesti da bi ga se moglo predati publici kao gotovi proizvod umjetnosti. Svi smo mi različiti i posebni na svoj način, a u nastavku ćete čuti kakav su put kroz život prošle naše skladateljice, koračajući notnim zapisima od svoje mladosti do sada.

Skladateljice koje ću spomenuti u radu su: jedna od najplodnijih skladateljica s prijelaza iz 19. u 20. stoljeće Dora Pejačević (1885. – 1923.) te skladateljice 20. stoljeća Ivana Lang (1912. – 1982.), Đeni Dekleva Radaković (1949.), te Sanja Drakulić (1963.). Skladateljice mlađe generacije, na prijelazu u 21. stoljeće su Zrinka Tomašić i Ingrid Pustijanac, ali one nisu istraživane za ovaj završni rad s obzirom da je njihovo stvaralaštvo tek u usponu.

2. DORA PEJAČEVIĆ

2.1. Životopis

Dora Pejačević je kći hrvatskog bana grofa Teodora Pejačevića i mađarske barunice Lille Vay de Vaya. Počela je glazbu učiti kao dijete kod poznatog mađarskog orguljaša Károlya Noszede koji je ljeti dolazio u Našice. Kada se obitelj zbog banske obveze Dorinog oca preselila u Zagreb, Dora je nastavila školovanje privatno kod nastavnika glazbene škole Hrvatskoga glazbenog zavoda. Čim su roditelji shvatili da njezine sklonosti za glazbu prelaze uobičajene okvire mladenačke razbibrige aristokratskih djevojaka, omogućili su joj uoči Prvoga svjetskog rata usavršavanje u Dresdenu. Privatno glazbeno školovanje nastavila je u Dresdenu kod Percyja Sherwooda, kod Waltera Courvoisiera (kompozicija) te Henria Petria (violina) u Münchenu. No, ona nigdje nije kontinuirano učila glazbu dulje vrijeme, pa se može ustvrditi da je u velikoj mjeri samouka, a umjetnički talent prije svega razvijala je kroz kontakte s vodećim ličnostima svojega doba. Među njezinom “braćom po duhu” našli su se tako pijanistica Alice Ripper, likovna umjetnica Clara Rilke-Westhoff, književnica Anette Kolb, Rainer Maria Rilke, Karl Kraus i druge istaknute osobnosti europske kulturne scene toga doba. (Kos, 1998.)

Slika 1: Dora Pejačević na teniskom igralištu, dvorac Pejačević, Našice, 1912.

Izvor: [http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-\(gostovanje-u-nasicama\),196.html?e=1&imageId=14](http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-(gostovanje-u-nasicama),196.html?e=1&imageId=14), posjeta: 12.7.2015.

Dora je bila zainteresirana za socijalne probleme svojega doba te je bila pretplaćena na Krausov časopis "Die Fackel" (Baklja). Vlastitu je umjetničku sposobnost opažanja osjetom odnosno senzibilitet razvijala pod utjecajima intelektualnih svjetova Wildea, Ibsena, Dostojevskog, Manna, Schopenhauera, Rilkea, Kierkegaarda, Krausa i Nietzschea, čija je djela između ostalih zabilježila u svojim naslovima knjiga. (Kos, 1998.)

U Hrvatskoj je Dora Pejačević boravila u obiteljskom dvorcu u Našicama, ali su je česta putovanja vodila i u velike europske kulturne centre poput Budimpešte, Münchena, Praga i Beča u kojima je znala boraviti duže vrijeme. Posljednje godine života, od udaje za austrijskog časnika Ottomara Lumbea 1921. pa do svoje smrti 1923. godine, provela je uglavnom u Münchenu gdje je i umrla. Što li je potaknulo skladateljicu na taj korak u trideset i sedmoj godini života ne zna se, no odlazak iz Našica i život u njemačkim gradovima Dresdenu i Münchenu kao da su joj oduzeli svu životnu energiju. U jesen 1922. god., očekujući prvo dijete, Dora Pejačević je napisala mužu znakovito oproštajno pismo koje je obilježila naslućivanjem skore smrti. Nekoliko tjedana nakon poroda dječaka Thea, za kojeg je tražila slobodu i širinu odgoja, mogućnost umjetničke izobrazbe i neovisnost o roditeljima i obitelji, umrla je 5. ožujka 1923. god. Iza sebe je ostavila popis želja u Dnevniku pročitanih knjiga, a ostale su skice za glazbena djela. Dora Pejačević je sahranjena u obiteljskoj grobnici Pejačevićevih u Našicama. (Kos, 1998.)

Slika 2: Dora Pejačević za klavirom, dvorac Pejačević, Našice, 1912.

Izvor: [http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-\(gostovanje-u-nasicama\),196.html?e=1&imageId=17](http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-(gostovanje-u-nasicama),196.html?e=1&imageId=17), posjeta: 12.7.2015.

Tijekom njezinoga života, osim u Hrvatskoj, djela su joj bila vrlo često izvođena u inozemnim gradovima kao što su London, Dresden, Budimpešta, Stockholm, Beč, München, u interpretaciji glasovitih svjetskih glazbenika njezinoga doba kao što su bili pijanisti Walther Bachmann, Svetislav Stančić i Alice Ripper, violinisti Joan Manén, Václav Huml i Zlatko Baloković, dirigenti Oskar Nedbal i Edwin Lindner, te ansambli Thomán trio, Hrvatski gudački kvartet, Zagrebačka filharmonija, Wiener Tonkünstlerorchester te Dresdenska filharmonija. (Kos, 1998.)

Iza Dore Pejačević ostalo je 58 opusa s područja orkestralne, vokalno-instrumentalne, komorne i glasovirske glazbe. Među njima se posebno ističu četiri pjesme za ženski glas i orkestar (Verwandlung op. 37b, Liebeslied op. 39, Zwei Schmetterlingslieder op. 52), tri pjesme op. 53 na tekstove F. Nietzschea, niz glasovirskih minijatura, Glasovirski kvintet u h-molu op. 40, Gudački kvartet u C-duru op. 58, Simfonija u fis-molu op. 41, Koncert u g-molu za glasovir i orkestar op. 33, Phantasie concertante u d-molu za glasovir i orkestar op. 48 te Sonata za glasovir u As-duru op. 57. (Kos, 1998.)

„Mnogostruko nadarena, povremeno i sama literarno aktivna, Dora Pejačević prvenstveno živi u glazbi i za glazbu“ (Kos, 1998: 56). Po kasno romantičnom idiomu, obogaćenom impresionističkim harmonijama, ekspresionističkim izražajnim sredstvima i bogatim orkestralnim bojama, njezin rad razvijao se usporedno s europskim modernističkim kretanjima u literaturi i Jugendstilom u vizualnim umjetnostima. Skladateljčine zrele opuse određuje oduševljenje glazbom Johannesa Brahmsa i Richarda Wagnera, ali i majstorsko ovladavanje instrumentima za koje sklada. U posljednjim sveukupnim dovršenim radovima odnosno opusima Dore Pejačević pokazuje se posebni glazbeni razvoj koji je smrt prekinula u njegovom najljepšem cvatu. U njima otkrivamo tragove svjesne potrage za vlastitim izražajem i glazbenim jezikom te nalazimo originalnu, duboko proživljenu i formalno majstorski oblikovanu glazbu. Zajedno s nekoliko glazbenika svoje generacije kao što su Josip Hatze i Blagoje Bersa Dora Pejačević je otvorila nove obzore hrvatske glazbe i u njoj uspostavila nove standarde profesionalizma. U Hrvatskome povijesnom muzeju, unutar zbirke slika, grafika i skulptura, čuva se njena posmrtna maska. (Kos, 1998.)

2.2. Stvaralaštvo Dore Pejačević

Tridesetogodišnji vijek Dore Pejačević od 1885. do 1923. protekao je u godinama dubokih kriza i potresa koji su najavili sumrak ustaljenih vrijednosti u umjetnosti. Četiri krvave ratne godine od 1914. do 1918., vrijeme Oktobarske revolucije, raspad Austrougarske monarhije i stvaranje zajedničke jugoslavenske države, sve su to bili značajni događaji koji su se sudbinski usjekli u životnu i stvaralačku putanju skladateljice. Krhke su i teško uhvatljive niti mnogostrukih veza i odnosa koji povezuju umjetničko djelo i njegovo vrijeme. (Kos, 1998.)

U slučaju Dore Pejačević pokušaj otkrivanja tih veza je bio osjetljiviji jer se radilo o opusu čije je težište bilo na strogim oblicima komorne i simfonijske glazbe. Ipak, postojali su pokazatelji kako u biografskim izvorima, tako i u samom glazbenom izričaju skladateljice, koji su potvrđivali njezinu prisutnost u vremenu. Njezin odaziv na neke radikalne pojave u svjetskoj umjetnosti nije bio poriv za rušenjem i eksperimentom, već težnja k produbljivanju glazbenog izraza, traženje vlastite istine. Na tom putu, ova umjetnica koja pripada posebnom tipu stvaraoca te u dugotrajnom procesu samoizgrađivanja, oslobađa pravu jezgru svoga glazbenog govora, onu jezgru koju naslućujemo već u njezinim najranijim radovima. (Kos, 1998.)

U godinama prije Prvoga svjetskog rata, u vrijeme kada se glazbeni govor Dore Pejačević oslobađa ovisnosti romantičkih uzora poprimajući sve više izrazite stvaralačke osobnosti, u tim nemirnim godinama intenzivnog vanjskog i unutarnjeg života, ispunjenog koncertima, putovanjima, predavanjima i svakodnevnim otkrićima novih umjetničkih vrijednosti, zbivaju se u svjetskoj glazbi presudne preobrazbe i lomovi. Godina 1908. je datum atonalnog djela Schönberg, op. 11. U isto vrijeme javlja se i ekspresionizam gorljivo proklamirajući slobodu umjetničkog izraza (*Die Brücke, 1907.*; *Der Blaue Reiter, 1912.*), a tu će slobodu osvajati i Stravinski, glazbeni futurizam, mladi skladatelji u Francuskoj. (Kos, 2008)

Novi ideali i estetička načela, nove, dotad neslućene mogućnosti koje je donio i razvoj samoga glazbenog materijala, nisu bile kao kod onih glazbenih zakonitosti koje su bile na snazi u doba mladenaštva i sazrijevanja Dore Pejačević. U godini njezine smrti, 1923., umjetnička ostavština obuhvaća 57 registriranih opusa (ukupan broj je 58, no opus 1 nije unesen u popis djela), a od toga je gotovo sve sačuvano i pohranjeno u arhivu Hrvatskoga glazbenog zavoda kao dar skladateljčine obitelji. Sve su skladbe nastale u rasponu od 26 godina, između 1897., kada je Dora Pejačević imala tek dvanaest godina i 1922., godinu dana

prije smrti. Niz raznih skladbi tek su minijature, pokušaji još neizgrađene mladenačke ličnosti, više slutnja kasnijih uzleta nego ostvarenja. Tako se broj doista aktivnih godina svodi na dvadesetak, a u tome je rasponu gustoća stvaranja najveća nakon 1913., posebice između 1916. i 1920., kada nastaju i veći komorni i orkestralni radovi (simfonija, *Koncertantna fantazija*, *ouvertura*). (Kos, 2008)

Nakon mladenačkih glasovirskih i violinskih minijatura te prvih solo pjesama, skladateljica se sustavno sučeljava sa strogim oblicima komorne i orkestralne glazbe. Nakon 1902. nastaje prosječno po jedno veće djelo godišnje. No između strogih klasičnih oblika apsolutne glazbe, gotovo su ravnomjerno utkane violinske i glasovirske minijature manje te solo pjesme uz glasovir ili orkestar. Tako se u opusu Dore Pejačević prožimaju i nadopunjuju dva tipa glazbenog djela od kojih svaki na svoj način predstavlja skladateljičin stvaralački lik. Dok u skupini apsolutnih instrumentalnih oblika glazbeni govor Dore Pejačević zadivljuje širokom profesionalnom razinom, disciplinom i formalnom cjelovitošću, u drugoj je skupini skladateljica imala slobodniji prostor za intimne lirske iskaze, nesputanu igru mašte ili povremene proboje iz tradicionalnih obrazaca. Kao da se u te dvije sfere iskazuju i dvije naoko oprečne strane njezina bića: jedna je čvrsta, reprezentativna, na liniji tradicije i velikih uzora i značajnog vladanja glazbenom građom, što su upravo zbog toga suvremenici doživljavali kao “muževnu“ stranu njezine glazbe; ona druga, sanjarska je meditativna, ponekad i hirovita i tim otvorenija traženju novoga... (Kos, 2008)

Stvaralaštvo Dore Pejačević prekinuto je u dobi kada mnogi veliki skladatelji još nisu dali svoja najzrelija djela. Njezin je razvoj zaustavljen u punoj stvaralačkoj zrelosti.

2.2.1. Solo pjesme i pjesme za glas i orkestar

Vokalna lirika nastajala je tijekom čitavog stvaralačkog vijeka Dore Pejačević. Od prvih popijevaka skladanih 1900. i 1901. do ciklusa *Tri dječje pjesme* op. 56, koji je nastao 1921., napune dvije godine prije skladateljčine smrti, Dora Pejačević vraća se uvijek nanovo vokalnoj minijaturi koja svojom prirodom posebno odgovara najskrovitijoj strani njezina bića.

Osim *Lieda* za glas i glasovir, skladala je dvije solo pjesme za ponešto povećani i neuobičajeni sastav: pjesme *Ave Maria* i *Verwandlung (Preobraženje)*, obje za glas, violinu i orgulje. Premda od druge pjesme postoji i verzija za glas i orkestar, može se pretpostaviti da je upravo verzija za glas, violinu i orgulje (ili glasovir) prva.

U oba je slučaja zvukovna zamisao bila potaknuta obrednom, svečanom namjenom (*Preobraženje* je 1915. trebalo biti prvi put izvedeno prigodom neostvarenog vjenčanja skladateljčine prijateljice Sidonije Nádherny von Borutin). Od dviju popijevaka za glas i orkestar: *Liebeslied* (ljubavna pjesma) i *Zwei Schmetterlingslieder* (Dvije leptirove pjesme), postoje i verzije za glas i glasovir koje imaju karakter glasovirskih izvoda. (Kos, 2008)

Vokalna lirika može biti vrlo karakteristična za stvaralački profil skladatelja. Tekstovi koji su privlačili Doru Pejačević su tekstovi poput Paul Wilhelma, Wilhelmine Wickenburg-Almásy, Anna Ritter, Ernst Strauss i sama skladateljica autori su stihova njezinih ranih vokalnih skladbi. Nakon *Preobraženja* na stihove Karla Krausa, ona sve češće izabire vrijedne pjesničke predloške, pa su njezini kasni vokalni radovi u znaku susreta s lirikom Karla Krausa, Rainera Marie Rilkea i Friedricha Nietzschea. Pjesnički oblik, rječnik, simbolika i glazbena podatnost njihovih stihova oplodili su i umjetnički izraz Dore Pejačević i potaknuli je na otkrivanje niza novih pojedinosti i glazbenih nijansi. S druge strane, već je i samo suočavanje s pjesničkim vizijama ovih autora za skladatelja svojevrsan izazov i govori o njegovoj strašljivosti i težnji da izađe iz ustaljenih shema. Pjesnik Karl Henckell na čije su stihove nastale *Dvije leptirove pjesme* za glas i orkestar je jedan od posljednjih vokalnih opusa Dore Pejačević. (Kos, 2008)

Tematika tekstova, koje je skladala Dora Pejačević, kreće se pretežno u područjima ljubavne lirike, meditacije, sanjarenja. Karakterističnu skupinu čine stihovi čiji je provodni motiv samoća, dok nekoliko tekstova donosi vedre motive.

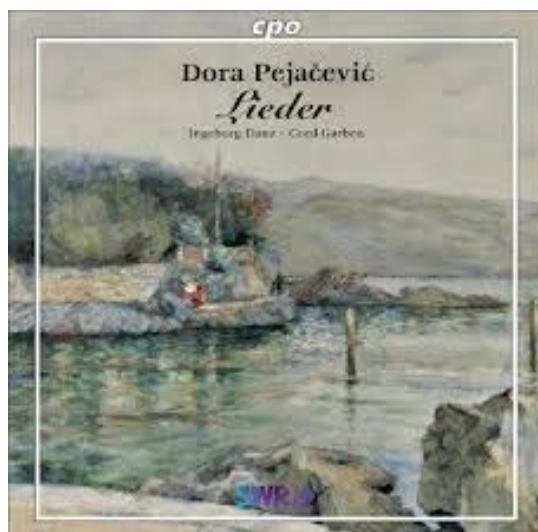
„Prvi su vokalni radovi Dore Pejačević još potpuno u okvirima tradicionalne romantičke vokalne lirike, s težištem u dionici glasa i glasovirskom dionicom u ulozi manje ili više ukalupljene instrumentalne pratnje. Glazbena se misao petnaestogodišnje djevojke kreće, prirodno, u atmosferi lijepog privida. Staze kojima Dora Pejačević kroči su uhodane te je njezin glazbeni izraz dopadljiv i konvencionalan. Pa ipak, tu i tamo iznenadi bljesak autentične stvaralačke iskre probijajući uzorke Chopina, Griega i Schumanna: gdje tada prepoznajemo rukopis buduće profilirane i samosvojne osobnosti te neke značajke koje će skladateljica razviti u kasnijim djelima prisutni su u tim ranim radovima. To su sklonost kromatici i harmonijskoj profinjenosti, osjećaj za boju zvuka i mogućnosti glasovirskog sloga te povremena težnja harmonijskoj karakterizaciji pomoću aliteracija neočekivanih harmonijskih obrata“ (Kos, 2008: 71)

Prvim zrelim vokalnim djelom Dore Pejačević može se smatrati ciklus *Sieben Lieder* (*Sedam pjesama*) iz 1907. godine, nastao u razdoblju skladateljčina oduševljavanja Wagnerom. Ta vokalna lirika daleko prerasta sentimentalnu ravan pjesničkog predloška Wilhelmine Wickenburg-Almásy. U pojedinim pjesmama obrasci tradicionalnog perioda ustupaju mjesto slobodnijem kretanju melodijske linije. Pa tako i glasovirska dionica dobiva na značenju, iako je uobičajena podjela na “melodiju“ i “pratnju“ ovdje još u punoj mjeri prisutna.

Nove elemente u vokalnome stvaralaštvu Dore Pejačević susrećemo u ciklusu *Vier Lieder* (*Četiri pjesme*) iz 1911. na tekstove Anne Ritter. Od ove četiri individualne vokalne minijature, posebno je zanimljiva posljednja (*Sreća u snu*) gdje se nad statičkim akordskim sklopovima razvija tristanovska noćna ljubavna lirika. No u ovome su ciklusu zastupljene i drukčije ugođajne sfere, plesna razigranost ili svjesno naivna jednostavna pastoralnost.

U godinama uoči i za vrijeme Prvoga svjetskog rata, zbivaju se u skladateljčinu glazbenom izrazu presudne promjene. Preobrazba u pravcu intenziviranja izražajnosti, vidljiva je i u njezinoj vokalnoj lirici. Postupno ona napušta dopadljivost melodijske linije produbljujući sve više značenje glasovirske dionice. Istovremeno sve pažljivije izabire predloške za svoje vokalne radove nalazeći snage da se suoči s pjesnički snažnim i iznimnim ostvarenjima. (Kos, 2008)

Slika 3. Dora Pejačević: *Vier Lieder* (Četiri pjesme)

Izvor: <http://www.mic.hr/products/songs--3>, posjeta: 13.7.2015.

2.2.2. KOMORNA DJELA

Komorna djela Dore Pejačević prva su sustavna sučeljavanja jednog hrvatskog skladatelja s klasičnim komornim oblicima. Izuzetan, opsegom i vrijednošću, ovaj dio stvaralaštva Dore Pejačević sadrži šesnaest opusa u kojima ona ostvaruje specifičan slog i stil komorne glazbe. Prevladavaju komorni oblici s glasovirom: dva glasovirska trija, jedan glasovirski kvartet, jedan glasovirski kvintet, dvije sonate za violinu i glasovir i sonata za violončelo i glasovir. Obliku gudačkog kvarteta posvetila je dva djela, prvi je kvartet izgubljen. Karakteristično je da u bogatom komornom opusu skladateljice nema radova za puhačke instrumente.

Uz klasične komorne oblike skladala je i niz minijatura za violinu i glasovir s programnim naslovima. Rani radovi tog žanra prva su traženja mlade umjetnice nastala prije 1908. (od kada i datira sustavno skladanje klasičnih komornih oblika), ostajući na razini dopadljive salonske glazbe. *Canzonetta* op. 8, *Menuett* op. 18 i *Romanza* op. 22 odaju, doduše, dobro poznavanje mogućnosti violine, ne treba zaboraviti da je skladateljica bila vrsna violinistica, ali govore konvencionalnim romantičkim jezikom. Međutim, dvije kratke skladbe za violinu i glasovir nastale u razdoblju skladateljicine pune stvaralačke zrelosti, a u neposrednoj vremenskoj blizini velikih komornih radova, osebujna su, zrela i smiona djela. To su *Elegija* op. 34 (1913.) i *Meditacija* op. 51 (1919.). Posvećena uspomeni preminulog Johannesa Nádhernyja, brata prisne skladateljicine prijateljice Sidonije Nádherny von Borutin, *Elegija* ima karakter dramatične tužaljke čija izražajna snaga počiva u gustoj, kormatiziranoj harmoniji. Slično je i *Meditacija* nošena napetošću harmonijskih progresija i zamišljena u jednom velikom luku koji se smiruje tek u posljednjem taktu skladbe. Dora Pejačević ostvaruje u ovim minijaturama i nov odnos između violine i glasovira koji je daleko od tradicionalnog odnosa melodijskog i “pratećeg” instrumenta. (Kos, 2008)

Slika 4: Dora Pejačević

Izvor: <http://www.croatia.org/crown/articles/9798/1/Ivana-Vidovic-performing-Dora-Pejacevic-in-the-city-of-Zadar-May-30-2009.html> /, 25.9.2015.

U skupini klasičnih komornih oblika koje je skladala Dora Pejačević, uočljiv je stvaralački kontinuitet i razvojna linija u traženju specifičnog komornog sloga i stila. Skladateljica se trajno zanima za komorne forme nakon 1908. kada je u punoj mjeri ovladala tehničkim znanjem neophodnim za pisanje većih klasičnih oblika. Otada nastaje gotovo svake godine po jedno komorno djelo, a krug se zatvara gudačkim kvartetom op. 58 iz 1922. posljednjom dovršenom skladbom Dore Pejačević. Prvi je pokušaj ovladavanja klasičnom komornom formom glasovirski trio op. 15, djelo sedamnaestogodišnje djevojke, još posve u znaku propitivanja mogućnosti komornog jezika, a stilski na liniji njezinih romantičkih uzora Dvořáka, Schuberta, Čajkovskoga. Pisan jednostavnim slogom i dopadljivim stilom, trio sadrži četiri stavka u kojima se često javljaju plesni ritmovi i atmosfera plesa. Ciklus od četiri minijature za komorni sastav sadrži u naznakama neke značajke koje će biti tipične za zreli glazbeni izraz Dore Pejačević kao težnju dramatskim napetostima i tematskoj zaokruženosti. (Kos, 2008)

Prvo veće, profesionalno komorno djelo Dore Pejačević je kvartet za glasovir, violinu, violu i violončelo u d-molu op. 25 (1908.), pisan u tradiciji klasičnih oblika i skladateljičinih romantičkih uzora.

2.2.3. CIKLUS PJESAMA DORE PEJAČEVIĆ

Tri dječje pjesme (Drei Kinderlieder)

1. Majčica, moj anđeo (Jovan Jovanović Zmaj)

Sad mi čelo ljubi,
sad mi vlasi redi,
sad mi lice gladi,
sad u oči gleda,
sad mi ljubi oči,
sad opet usnice:
Ti si uvijek anđeo
slatka mi majčice!

2. Dijete i baka (Jovan Jovanović Zmaj)

Bako, stara bako, babuščice mila,
Jesil' i ti kadgod mala, mlada bila?
Jesil' mogla kadgod ispraviti leđa?
Jel' i tvoja kosa bila kadgod smeđa?
Jel' i tvoja halja bila kadgod kratka?
Jel' i tebe tkogod zvao "Dušo slatka?"
Jel' i tebi tkogod kada lutku dao?
Skrhala se valjda, pa ti je sad žao?
Ta zar mora, bako, ostarjeti svako?
Hoću' i ja, bako, ostarjeti tako?
Moram li zar i ja tako da posijedim?
Tako se smežuram, zgurim i pobljedim?
Pa zar nema tome baš nikakvoga lijeka?
Zar ne može nitko živjeti dovijeka?

3. Mali Radojica (Jovan Jovanović Zmaj)

Radojica mali pred majkom se hvali:

"Majko moja mila da si opazila,
kako malo prvo popeh se na drvo!
Rekla bi mi, da sam ptica,
ili mala vjeverica."

Ali majka stara Radi odgovara:
"Za miloga Boga, nemoj činit toga,
jer ćeš pasti lako, bit će naopako."
No naš mali Rade slušati ne znade,
već on kao prvo opet će na drvo;
ne dosegne grane, omakne se, pane,
i prelomi ruku na veliku muku!

Izvor: http://www.lieder.net/lieder/assemble_texts.html?SongCycleId=9281 , Posjeta: 15.6.2015.

3. **IVANA LANG**

3.1. **Životopis**

Ivana Lang je bila hrvatska skladateljica, klavirska pedagoginja i pijanistica koja je rođena 15. studenog 1912. u Zagrebu gdje je i umrla 2. siječnja 1982. Studij klavira završila je 1937. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (Antonija Geiger - Eichorn), a kompoziciju je učila privatno kod Franje Dugana i Mile Cipra te kod Josepha Marxa u Salzburgu. Od 1943. godine profesorica je glasovira u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u Zagrebu. Skladala je orkestralna djela (Koncert za klavir i orkestar), komorna (Bagatela za gudački orkestar i harfu), vokalna (popijevke) i djela za harfu, jednu operu (Kastavski kapetan) te dva baleta (Lažni vitez i Ples sablasti). Napisala je sto deset opusa od čega je najveći dio posvećen glasoviru.

Ivana Lang spada među rijetke žene - skladateljice u suvremenoj hrvatskoj glazbi.[2] Studij klavira završila na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, kompoziciju učila privatno u Zagrebu i

Salzburgu. Od 1943. bila je profesorica klavira na Muzičkoj školi Vatroslav Lisinski u Zagrebu te je kao pijanistica izvodila vlastita djela. (<http://www.hds.hr/clan/lang-ivana/>)

Slika 5: Ivana Lang

Izvor:

http://www.google.hr/imgres?imgurl=https://upload.wikimedia.org/wikipedia/hr/thumb/d/dd/IvanaLang.JPG/220px-IvanaLang.JPG&imgrefurl=https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang&h=300&w=220&tbnid=, posjeta: 25.9.2015.

3.2. Stvaralaštvo

Vedar duh Ivane Lang i umjetnička ličnost uvjetovali su da se njena djelatnost odvija na nekoliko područja kao reproduktivna umjetnica, pedagoginja i skladateljica.

Kao reproduktivna umjetnica, Ivana Lang se reproduktivnom djelatnošću bavila u ranijim danima. Nastupala je izvodeći skladbe domaćih suvremenih skladatelja, ali i vlastite. Vrlo često je nastupala i kao pratiteljica pjevača.

Kao pedagoginja svoju pedagošku djelatnost s kojom se bavila tijekom cijelog života Ivana Lang započela je u glazbenom studiju Rudolfa Matza (1931. - 1941.). Državno namještenje na Učiteljskoj školi u Zagrebu dobila je 1941., a nakon toga neprekidno sve do odlaska u mirovinu 1978. djeluje na Nižoj i Višoj glazbenoj školi "Vatroslav Lisinski" u Zagrebu. Za svoj nesebičan i predan rad, Ivani Lang je uručena nagrada škole 1964. u povodu tridesetogodišnjice pedagoškog i skladateljskog rada.

Glazbena škola "Vatroslav Lisinski" priredila joj je proslavu u Hrvatskome povijesnome muzeju gdje su se izvodile isključivo njezine skladbe. Odlaskom u mirovinu 1978. Ivana Lang nastavila je svoj pedagoški i stvaralački rad: davanjem privatnih satova iz glasovira, te je

budnim okom pratila napredovanje svojih bivših učenika u svakom daljnjem nastupu i koncertu. (<https://hr.wikipedia.org>)

Kao skladateljica Ivana Lang je prvi puta osjetila potrebu za skladanjem na satovima kompozicije dok je pohađala Visoku glazbenu školu. Potjecala je iz muzikalne obitelji u kojoj se u najranijim danima njezinog djetinjstva muziciralo. Otac i majka su svirali tamburicu, a majka je također i pjevala. Ljubav za glazbu se prenosila dalje na njezinog pet godina starijeg brata Erwaina, na nju samu, na Rudolfa, sina njezinog brata i na samu kćerku skladateljice Kristinu. Stvaralačke sklonosti Ivane Lang potencirali su i vodili profesor kompozicije Slavko Zlatić koji joj je otkrio ljepotu istarske ljestvice koju će primjenjivati u svojim skladbama, te profesor Ivo Lhotka koji ju je nagovorio na učenje orkestracije. Čitajući pjesme Ivanu Lang su neke potaknule i na skladanje. S 26 godina Ivana Lang započinje uglazbljivati pjesme naših poznatih pjesnika poput Dragutina Domjanića i Antuna Gustava Matoša koje će kasnije označiti s opus 1 i opus 2. Popis skladbi uključuje i druge hrvatske pjesnike: Vladimir Vidrić, Frano Alfirević, Nikola Pavić, Filip Valjalo, Neda Brlić (kćerka Ivane Brlić-Mažuranić) i Vesna Parun. (https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang)

Opusom 109, popjevom *Če ni krova ni* i opusom 110, *Grički dijalog* iz 1981. simbolično zatvara krug svoga stvaralaštva, pišući posljednju solo pjesmu na stihove onih istih pjesnika s kojima je i započela svoj dugi skladateljski put Dragutina Domjanića i Antuna Gustava Matoša.

3.2.1. Popis djela

Djela Ivane Lang pronašla sam na internetu u stručnoj službi za zaštitu muzičkih prava, Hrvatskog društva skladatelja (HDS). Njome kroz službena tijela upravljaju njezini članovi, autori i ostali nositelji autorskih prava. Sljedeća djela koja ću spomenuti su orkestralna, komorna, klavirska, scenska, baleti, scenska glazba za kazalište lutaka i dječje kazalište, vokalno - instrumentalna i vokalna, zborovi te solo – pjesme.

Orkestralna:

Koncert, za klavir i orkestar 1944. (orkestriran 1956.)

Groteska

Simfonijski ples, 1950.

Komorna:

Ples sablasti, za violončelo i klavir, 1968.

Jesen, za flautu i harfu

Nokturno, za klavirski trio

Četiri bagatele, za harfu i gudače, 1974.

Klavirska:

Dva nokturna, Zagorski ples, 1940.

Groteska, 1944.

Suita

Sonatina, 1947.

Tri preludija, 1947.

Istarska barkarola, 1948.

Šest preludija, 1952.

Dva preludija i fuge, 1953.

Na ladanju, ciklus

Tri valcera

Sedam krokija, 1961.

8 etida, 1980. i dr.

Scenska:

Kastavski kapetan, opera, 1955.

Baleti:

Lažni vitez, 1960.

Nijeme sjene.

Scenska glazba za kazalište lutaka i dječje kazalište:

Pospanko i zmaj, 1957.

Plesne skice, 1952.

Kako je Vilko postao pionir, 1957.

Cvijet života, 1950.

Vokalno-instrumentalna i vokalna:

Dvije Vidrićeve, za sopran i orkestar, 1940.- 1947.

Tri istarske, za alt i komorni orkestar, 1947.

Slavonija, za alt i orkestar, 1960.

Zborovi:

Dvije istarske, 1948.

Dvije istarske na Brajšin način, 1950.

Dvije istarske iz Pazina, 1952.

Mi, za ženski zbor, 1956.

Pet ruskih pjesama, za dječji zbor, 1959.

Solo-pjesme:

ciklusi:

Pet istarskih pjesama, 1948.

Neizrečeno, 1954.

Crna maslina, 1959.

Nepoznatim stazama, 1960.

Otuđen san, 1962.

Bezimenoj, 1970.

pojedinačni naslovi:

Murve, 1940.

Oblak se gubi, 1940.

Utjeha kose, 1940.

Ruke bolesnog mladića, 1942.

Vuz put, 1942.

Agnus Dei, 1942.

Jagode i Jabuke, 1942.

Lan, 1942.

Prosula se sunčina, 1974.

Če i krova ni, 1981. Glazba za djecu.

Slika 6: Ivana Lang za klavirom

Izvor: https://www.google.hr/search?q=ivana+lang&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjdrdej3LPJAhWEhiwKHeTzAAAQ_AUIBygB#imgrc=dfvaX5Oz5GPZdM%3A, posjeta: 8.9.2015.

4. ĐENI DEKLEVA RADAKOVIĆ

4.1. Životopis

Srednju glazbenu naobrazbu stječe u Puli, harmoniku studira na Hochschule für Musik u Trossingenu kod prof. Fritza Doblera i prof. Huga Notha. Nakon okončanog poslijediplomskog studija harmonike, upisuje kompoziciju i klavir na Akademiji za glazbu u Ljubljani. Po završetku studija profesorica je harmonike na Muzičkoj školi „Ivan Matetić Ronjgov“ u Puli do 1974. te radi i na nastavnom programu za taj predmet. Istodobno je aktivna i u Trossingenu te surađuje i s Elbeth Moser, glasovitom umjetnicom na bajanu. Od 1971. do 1974. vanjska je suradnica Glazbene škole u Pazinu, a od 1976. stalna profesorica harmonike i klavira u Osnovnoj glazbenoj školi pri Narodnom sveučilištu u Poreču i njena ravnateljica; od 1983. do 1987. te od 1997. vanjska je suradnica, od 1998. docentica, od 2000. izvanredna profesorica na Pedagoškom fakultetu u Puli, Odsjeku za glazbenu kulturu na kojemu je trenutno predstojnica izvanrednog studija Glazbene kulture. Članica je brojnih prosudbenih sudova na natjecanjima u zemlji i inozemstvu, predsjednica je Komisije za glazbeno-scensku djelatnost Istarske županije i članica Savjetodavnog odbora za pitanja kulture Istarske županije. Članica je i Hrvatskog društva glazbenih teoretičara, Hrvatskog

društva pedagoga harmonike, FIA Freundeskreis Internationale Akkordeonwettbewerbe u Klingenthalu u Njemačkoj. Nagrade: Nagrada Sv. Mauro (Poreč, 1998.).

Bavi se umjetničkom djelatnošću kao solist i kao član Dua „Istria“, Dua „Romantico“ i Dua „Arioso“, te nastupa diljem bivše Jugoslavije, Hrvatske, Italije, Češke, Slovačke, Njemačke, Francuske.

Članica je prosudbenih sudova na raznim natjecanjima u zemlji i inozemstvu, te članica Društva hrvatskih skladatelja, Hrvatskog društva glazbenih teoretičara, Hrvatskog društva harmonikaških pedagoga, FIA Freundeskreis Internationale Akkordeonwettbewerbe u Klingenthalu, Njemačka, te Hrvatskog društva glazbenih umjetnika od kojeg je 2007. godine dobila povelju za tridesetogodišnji pedagoški i umjetnički rad.

Predsjednica je programskog odbora susreta zborova „Naš kanat je lip“ u Poreču od 2003. godine.

Izvanredna je profesorica za predmete Polifonija i harmonija na klaviru, te Poznavanje literature za klasičnu harmoniku na Glazbenom odsjeku – Glazbena pedagogija i Harmonika na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. (<http://www.hds.hr/clan/dekleva-radakovic-deni/>, 3.09.2015)

Godine 2007. izdan je audio nosač sa skladbama za klavir sa samostalnim CD- om s 9 naslova. Mnoge se skladbe nalaze na audio nosačima s drugim autorima, dok su mnoge skladbe tiskane u zajedničkim izdanjima, od njih petnaest s drugim autorima tiskano je devetnaest skladbi dok veći broj su njih tiskano je u samostalna izdanja.

Tiskane skladbe Đeni Dekleve Radaković:

2002. Zbirka skladbi za harmoniku - Sveučilišna knjižnica u Zagrebu,

2004. Skladbe za klavir - Sveučilišna knjižnica u Zagrebu,

2004. Dvije suite za klavir - Sveučilišna knjižnica u Zagrebu,

2005. Suita radosti za harmoniku - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2008. Duo za harmoniku fl. i cl. - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2005. Istarske zbarske pjesme - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2007. Solo skladbe za harmoniku - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2008. Istarske glazbene minijature - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2009. Suoni dell vento za harmoniku - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2009. Danze Capricciose klavir 4 mani i perc. - Sveučilišna knjižnica u Puli,

2010. Šegun i šegač za harmoniku i klavir – Sveučilišna knjižnica u Puli,

2010. Zbirka skladbi harm. "Sviram i uživam" – Sveučilišna knjižnica u Puli,

2010. Koncertna skladba za harm. "Rapsodija "I" – Sveučilišna knjižnica u Puli.

Stručna i umjetnička djelatnost:

Kroz dugi niz godina umjetničkog i pedagoškog rada sudjelovala je kao članica u 52 domaća i međunarodna povjerenstva i žirija, selektorica je za hrvatska natjecanja: puhačkih orkestara, 2002. god. Pula, 43. i 44. Susret pjevačkih zborova 2010. i 2011. god. Novigrad. Urednica je: Zbirke Naš kanat je lip VII. - 2004. god., VIII. - 2006. god., IX. - 2008. god., X. - 2010. god., Zbirke duhovnih skladbi 1.- 2007. god. U dosadašnjem pedagoškom i umjetničkom radu stekla je preko 34 priznanja raznih ustanova, udruga, manifestacija. Djela skladateljice izvođena su na mnogim manifestacijama i koncertima u raznim gradovima (u Hrvatskoj, Sloveniji, Italiji, Francuskoj, Češkoj, Poljskoj, Njemačkoj, Ukrajini, Austriji, Islandu, Irskoj i Južnoj Americi - Čile, Kina itd.); a izvodili su ih poznati umjetnici (J.Zlatac, V. Mlinarić, E. Moser, Mika Kunii, T. Sviben Jurkić i drugi); Simfonijski orkestar HRT, Zagreb, (dirigent M. Tarbukom itd.) Camerata da Trieste. Kao skladateljica u svom stvaranju koristi spoj suvremenog zvuka priklanjajući se korištenju tonalnosti i atonalnosti s istarskom ljestvicom te uz primjenjivanje aleatorike i suvremenih elemenata u tehnici skladanja postiže svoju prepoznatljivu osobnost u svojim djelima. Nastoji pratiti suvremene trendove skladanja u Europi i svijetu. Sklada za solo instrumente, pjevačke zborove, komorne sastave, orkestralne ansamble kao i za vokalno - instrumentalne sastave. Osim što je skladateljica i glazbena pedagoginja, ona je zborovođa mješovitog pjevačkog zbora "Joakim Rakovac" u Poreču i pijanistica u komornim ansamblima Duo Istrija i Duo Romantico s kojima sudjeluje na raznim festivalima, glazbenim manifestacijama i koncertima u Hrvatskoj i inozemstvu (Italija, Austrija, Slovenija, Mađarska, Češka). Djeluje kao promotorica istarske i hrvatske glazbene umjetnosti u Istri i izvan naših granica.

Od nagrađenih skladbi spomenimo: *Korneta* za dječji dvoglasni zbor (1985.), *Triptih* za omladinski pjevački zbor (1992.), *Tri plesa* za harmoniku (1991.), *Ča ću storit?* za mješoviti pjevački zbor (2002.), *Molitva* za sopran i mješoviti pjevački zbor (2004.), *Naše supeli* za mješoviti pjevački zbor i obou, fagot i tamb. (2004.), *La locandiera* balet za simfonijski orkestar (1993.), *Divertimento* za klarinet i glasovir (1998.), *El caro* za sopran i glasovir (1999.), *Tre capricci* za flautu i glasovir (2000.), *Dialogo* za vibrafon i glasovir (2002.), *Incontri con maestro* za klarinet i glasovir (2004.), *Parole, parole* za flautu i harmoniku (2006.), *Due intermezzi* za komorni sastav (fl.,ob.,vibr., perc.,kl.,harm. i cb.) (2009.),

Incantesimo del gioco za vibrafon i klavir (2010.), *Tvoja riječ* za mješoviti pjevački zbor (2008.), *Kad je Tvoje svjetlo* za mješoviti pjevački zbor (2009.).

Slika 7: Đeni Dekleva Radaković

Izvor:

http://www.google.hr/imgres?imgurl=https://media.licdn.com/mpr/mpr/shrinknp_400_400/p/4/005/036/317/1af852f.jpg&imgrefurl=https://www.linkedin.com/pub/%25C4%2591eni-dekleva-: 4.9.2015.

4.2. POPIS DJELA

4.2.1. SOLISTIČKA GLAZBA

4.2.1.1. HARMONIKA – BAYAN

1. *Istarska fantazija* (1995.)
2. *Tri karaktera* (1997.)
 - I. *Allegro*
 - II. *Pastorala*
 - III. *Maslina*
3. *Alla marcia* (1998.)
4. *Dvije imitacije N.1 i N.2*
5. *Sonatina I, II, III stavak* (2000.)
6. *Senzacije* (2000.)

7. *Preludij D-E-A* (2001.)
8. *Tri skoka* (2001.)
9. *Terra « M »* (2001.)
10. *As –D –Es –As* (2000.)
11. *Suita mjeseca Veljače* (2000.)
 1. *Vjetar*
 2. *Kiša*
 3. *Snijeg*
 4. *Oluja*
 5. *Sunce*
12. *Istarska fantazija* (1998.)
13. *Metamorfosa* (1999.)
14. *Suita «Radosti»* (2005.)
 - Ples koraka*
 - Maštanje*
 - Svjetlucanje na vodi*
 - Šala*
 - Razigranost na livadi*
15. *Jutarnja fantazija* (2005.)
16. *Tocca-tacca* (2005.)
17. *Rapsodija «I»* (2006.)
18. *Toccatina* (2005.)
19. *Težnja* (2006.)
20. *Zbirka malih komada za djecu* (1976.)

4.2.1.2. GLASOVIR

21. *Istarska Polka* (1998.)
22. *Gioco solenne* (1997.)
23. *Istarska balada* (2000.)
24. *Suita «Mosaik»* (2000.)
 1. *Plavi kamen*
 2. *Ljubičasti kamen*
 3. *Bijeli kamen*

4. Zeleni kamen

25. *Mala suita* (1973.)

Ostinato

Moderato u kvartama

Igra

27 Allegretto

26. *Tri skoka* (1998.)

27. *Metarmofoza* (1999.)

28. *Zvukovi šume* (1998.)

29. *Intermezzo* (2004.)

30. *Un gioco con...* (2004.)

preludioso i fugoso

31. *Skakutanje* (2005.)

32. *Sanjarenje* (2005.)

33. *Pejzaž* (2005.)

34. *Mala suita*, za dva klavira (1976.), obradila četveroručnu izvedbu

35. *Kotač* (2006.)

36. *Tri slike* (1998.), za glasovir četveroručno

1.slika

2.slika

3.slika

4.2.1.3 GITARA

37. *Igra za žice* (2005.)

38. *Zabava na gitari* (2005.)

4.2.2. KOMORNA DJELA

39. *Divertimento obrada* (2006.), za flautu i bajan

40. *Noćni razgovori* (2006.), za flautu i bajan

41. *Pastoral* (1998.), za klarinet i glasovir

42. *Igra* (1998.), za klarinet i glasovir

43. *Divertimento istriano*, (1998.) za klarinet i glasovir

44. *Susreti sa barba Slavkom*, za klarinet i glasovir I, II, III stavak (2002.)
45. *Pazinska sjećanja –suita* (1996.), za klarinet i glasovir
- Pogled sa Štranjge*
 - Patok*
 - Maglina*
 - Ljeto na krovu*
 - Igra u kaštelu*
46. *Igra* (1997.), za klarinet i glasovir
47. *Igra na pijesku* (2006.), za klarinet i bajan
48. *Divertimento istriano* (2006.), za klarinet i bajan
49. *Pastorala* (1997.), za klarinet i glasovir
50. *Pjesma* (1997.), za flautu i glasovir
51. *Trio* (1998.), za dvije flaute i glasovir
52. *Tri capricia* (1999.), za flautu i glasovir
53. *Strašilo* (1998.), za flautu i glasovir
54. *Divertimento* (1998.), za flauta i glasovir
56. *Lagani valcer i polka* (1997.), za trubu i glasovir
57. *Suita za saxofon* (1997.), za alt saksofon i glasovir
58. *Saxophonia* (2001.), za tenor saksofon i bajan
- 1. *Saxoso*
 - 2. *Saxitraum*
 - 3. *Saxpressivo*
 - 4. *Saxante*
 - 5. *Saxerzino*
59. *Tri aquarela* (2002.), za duo alt saksofona
- 1. *Fantasio*
 - 2. *Calmoso*
 - 3. *Grandioso*
60. *Scherzo istriano* (1998.), za alt saksofon i glasovir
61. *Igra na pijesku* (2006.), za klarinet i bajan
62. *Notna zbirka za Matka* (2001.), za violinu i glasovir
- 1. *Djetlić u šumi*
 - 2. *Lov*
 - 3. *Igra*

- 4. *Tuga*
- 5. *Poskočica*
- 63. *Dialog* (2000.), za vibrafon i glasovir
- 64. *Temperamenti Istriani* (1997.), za kvintet harmonika i udaraljke
 - I, II, i III stavak
- 65. *Skice* (1998.), puhači kvintet
 - 1. *Alla marcia*
 - 2. *Valcer*
 - 3. *Allegretto*
 - 4. *Con moto*
 - 5. *Allegro*
- 66. *Kvartet «VITA»* (2002.), za gudački kvartet
 - 1. *Allegro*
 - 2. *Espressivo*
 - 3. *Allegro scherzoso*
- 67. *Panova suita*, za harmoniku i gudački kvartet

4.2.2.1. DVA KLAVIRA

- 158. *DANZE CAPRICCIOSE* (2006.), za dva klavira
 - 1. *Danza No. 1*
 - 2. *Danza No. 2*
 - 3. *Danza No. 3*
 - 4. *Danza No. 4*
 - 5. *Danza No. 5*

4.2.3. VOKALNO INSTRUMENTALNE SKLADBE

- 68. *Cucal* (1998.), solo sopran i glasovir, tekst: Gianpietro Musizza
- 69. *El caro* (1998.), za solo sopran i glasovir, tekst: Gianpietro Musizza
- 70. *Terra mia* (2002.), za solo sopran i glasovir, tekst: Gianpietro Musizza
- 71. *Baci misli kad te ljubim* (2002.), za solo sopran i glasovir, tekst: T. Milohanić
- 72. *Il primo amore* (2005.), za solo sopran i klavir, tekst: Duška Jekić
- 73. *Notturmo* (1980.), za mezzosopran i klavir, tekst: Gustav Matoš

74. *Košuta i djevojka* (1980.), za sopran i klavir, tekst: Gustav Matoš
75. *La liberta* (1979.), za solo glas i klavir, tekst: Ivan Dobran
76. *Il salvadanaio* (1979.), za solo glas i klavir, tekst: Eli Rupel

4.2.4. ZBORSKA GLAZBA

DJEČJI ZBOROVI:

77. *Plovi barka* (2000.), tekst: Đ.D.Radaković
78. *Kažunić* (2000.), tekst: Đ.D.Radaković
79. *Korneta* (2000.), tekst: Đ.D.Radaković
80. *Ćuk* (2000.), tekst: J.Čeak
81. *Barba Slavko* (2000.), tekst: Đ.D.Radaković
82. *Istra* (2000.), tekst: Milena Bojić
83. *Sreću velu za Istru celu* (1999.), tekst: Đ.D.Radaković
84. *Bala* (1999.), tekst: Đ.D.Radaković
85. *Stara ura* (2000.), tekst: Đ.D.Radaković
86. *Čelica mala*, uz pratnju klavira (1998.), tekst: Đ.D.Radaković
87. *Barka*, uz pratnju klavira (1998.), tekst: Đ.D.Radaković
88. *Bičikleta*, uz pratnju klavira (1998.), tekst: Đ.D.Radaković
89. *Nona Tonka*, uz pratnju klavira (2004.), tekst: Maja Glavičić
90. *Lipi Poreč*, uz pratnju klavira (1997.), tekst: Đ.D.Radaković
91. *Mali veli Jože*, uz pratnju klaviru (1992.), tekst: Daniel Načinović
92. *Frkalas*, uz pratnju klavira (1992.), tekst: Tomislav Milohanič
93. *Ruke moje none* (1992.), tekst: Miroslav Sinčić
94. *Vabriga* (1992.), tekst: Tea Mislej
95. *Mih* (1992.), uz 2 flaute, tekst: Drago Orlić
96. *Kanat, rožić, tići i sonce* (1992.), uz klavir, tekst: Vlado Pernić
97. *Pastir Jožič* (1992.), uz pratnju klavira, tekst: Tugomil Ujčić
98. *Patok* (1992.), tekst: Đ.D.Radaković
99. *Ala ci moja* (1992.), tekst: Tea Mislej
100. *Zima* (1992.), tekst: Đ.D.Radaković
101. *Vrsar ima nov zvonik* (1992.), uz klavir, tekst: Drago Orlić
102. *Daž* (1992.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković

103. *Dica Istre* (1985.), uz pratnju klavira, tekst: Đeni Dekleva-Radaković
104. *Prašćić i nonić* (1985.), uz pratnju klavira, tekst: Đeni Dekleva-Radaković
105. *Domovine rođendan* (1986.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković
106. *Djed Mraz stari* (1984.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković
107. *Gitara jasanjskog lišća* (1980.), tekst: Dobriša Cesarić
108. *Ala je lip ovaj svijet* (1979.), tekst: Zmaj J.Jovanović
109. *Sretna nova godina* (1979.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković
110. *Domovino naša* (1978.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković
111. *Pahuljica snježna* (1974.), tekst: Vasko Popa
112. *Ura* (2002.), tekst: Iris Mužul
113. *Tičić* (2002.), tekst: Morena Matas
114. *Istra* (2002.), tekst: Milena Bojić
115. *Moj otac* (2002.), tekst: Barbara Kiršić
116. *Po domoće*, (2002.), tekst: Josip Kokot
117. *Djeca Muzičke škole* (1998.), za dječji zbor i glasovir, tekst: Đ.Dekleva-Radaković
118. *Majka* (1979.), za dječji zbor i harmonijski orkestar
119. *Dječja misa* (1998.), za dječji zbor i orgulje
 1. *Kyrie*
 2. *Gloria*
 3. *Sanctus*
 4. *Credo*
 5. *Benedictus*
 6. *Agnus Dei*

DJEVOJAČKI ZBOROVI:

120. *Anđelić* (2003.), tekst: Marija Vidović
121. *Deštin* (2000.), tekst: Vlado Pernić
122. *Besida čakavska* (2000.), tekst: Remiđo Šošić
123. *More* (2000.), tekst: Adriano Cvečić
124. *Triptihon Brnistra* (1991.), Mak i Violice
125. *Korta suita* (1989.), tekst: Đeni Dekleva-Radaković
126. *Slap* (1973.), tekst: Dobriša Cesarić
127. *Pijat leti* (2006.), tekst: Remiđo Šošić

MJEŠOVITI ZBOR:

128. *Bog se rodi* (1999.), za mješoviti zbor i orgulje, tekst: narodni
129. *Koledica* (1999.), za mješoviti zbor i orgulje, tekst: narodni
130. *Zdravo Marijo* (1999.), za mješoviti zbor i orgulje, tekst: narodni
131. *Naša je pjesma molitva* (2001.), za mješoviti zbor i glasovir, tekst: Tea Mislej
132. *Lis mojej Mame* (2001.), za mješoviti zbor, sopran i glasovir, tekst: Zdenka Visković
132. *Kantata Sveten Mauru* (2001.), za mješoviti zbor, solo sopran i bas, orgulje i zvona, tekst: Drago Orlić
133. *Pred Vratih Poreča* (2001.), za mješoviti zbor i glasovir, tekst: Vladimir Nazor
134. *Ča ću storit?* (2002.), za mješoviti zbor, tekst: Tugomil Ujčić
135. *Malinice male br. 2* (2000.), tekst: Drago Orlić
136. *Svanuće* (2003.), za mješoviti zbor, tekst: Zdenka Visković-Vukić
137. *Božič nam kuca* (2003.), za mješoviti zbor, tekst: Remiđo Šošić
138. *Naka bude Bože moj* (2004.), za mješoviti zbor, tekst: Zdenka Vičković-Vukić
139. *Naše supeli*, za mješoviti zbor, tekst: Tugomil Ujčić
140. *U Buožjih ruokah* (2005.), za mješoviti zbor, tekst: Tomislav Milohanić
141. *Per Maria ad Jesus* (2005.), za mješoviti zbor, tekst: Antun Milovan
142. *Pred vratih Poreča* (2002.), za mješoviti zbor
143. *Grgo Ničigov* (1986.), za mješoviti zbor, tekst: Drago Orlić
144. *Malinice male I* (1993.), za mješoviti zbor, tekst: Drago Orlić
145. *Misa biskupa J. Dobrile* (1988.), za mješoviti zbor, soli i orgulje, tekst: duhovni
146. *Molitva sveten Mauru* (2006.), za mješoviti zbor, tekst: Tomislav Milohanić
147. *Čekan san* (2006.), za mješoviti zbor, tekst: Remiđo Šošić
148. *Magistrale* (2007.), za mješoviti zbor timp. i bayan, tekst: Antun Milovan
149. *Sidro u čoviku* (2006.), za mješoviti zbor, harfa i klavir, tekst: Jakša Fiamengo

4.2.5. ORKESTRALNE SKLADBE

150. *Diptih a due tempi* (1999.), Simfonijski orkestar a due
1. *Introduzione*
2. *Alla toccata*
151. *Divertimento* (1998.), Simfonijski orkestar a due

152. *Poema Istriana* (2000.), Gudački orkestar
 153. *Rondomorfoza* (2002.), Simfonijski orkestar a due
 154. *Sinfonietta* (1975.), Simfonijski orkestar

1. *Allegro*
 2. *Larghetto*
 3. *Allegro*

155. *Suita baroknog stila* (1974.), Simfonijski orkestar

- Allemande*
Courante
Menuet
Gigue

156. *La locandiera* (1974.), Balet

1. *scena - Introduzione*
 2. *scena - Aria – canzona*
 3. *scena - Divertimento*
Danza alla polca
Siciliano
Danza

157. *Espressioni* (2006.), koncertna komp. Simf. Ork. a due

4.2.6. OBRADE – ARANŽMANI

« Canzonere» Francesco Petrarca

1. V.Ussardi: *Amor, che meco* (2004.)

Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir

2. V.Ussardi: *Pace nin trovo e non ho da far guerra* (2004.)

Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir

3. V. Ussardi: *Valle che de lamenti miei se piena* (2004.)

Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir

4. V.Ussardi: *Zefiro torna el bel tempo rimena* (2004.)

Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir

5. V.Ussardi: *Levomi il mio pensier in parte overa* (2004.)

Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir

6. V.Ussardi: *L Aura che l verde lauro el aureo crine* (2004.)

- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
7. V. Ussardi: *Se lamentar augelli o verdi fronde* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
8. V.Ussardi; *Benedetto sia i giorno* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
9. V.Ussardi i Mika Kuni: *Vergine bella* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
10. V. Ussardi: *Chiare, fresche e dolci acque* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
11. V.Ussardi: *Solo e pensoso i piu deserti campi* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
12. V.Ussardi: *Amor che nella mente* (2004.)
- Đ.Dekleva- Radaković aranžman – sopran, zbor, harfa i klavir
13. A.Ludovisi: *Ave Maria* (2006.), aranžman - za zbor i orgulje
14. A. Frischler: *Ave Maria* (2006.), aranžman - za zbor i orgulje
- Aktivno djeluje kao skladatelj a skladbe joj se izvode na koncertnim podijima i natjecanjima u Hrvatskoj, Italiji, Sloveniji, Ukrajini, Irskoj, Njemačkoj, Finskoj, Čileu. Mnoge su joj skladbe tiskane, primjerice:
- Glazbena slikovnica za dječje i omladinske zborove* (1991.),
- Zbirka za harmoniku* (2002.),
- Zbirka skladbi za klavir* (2004.),
- Dvije suite za glasovir* (2004.),
- Zbirka dječjih istarskih pjesama* (2005.),
- Solo skladbe za harmoniku* (2007.); (<http://www.ffpu.hr/index.php?id=469>, 4.09.2015.)

5. SANJA DRAKULIĆ

5.1. Životopis

Sanja Drakulić, pijanistica i skladateljica, završila je studij glasovira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, a usavršavala se u Nici, Weimaru, Parizu i Moskvi. Kompoziciju je studirala na École Normale de Musique A. Cortot u Parizu, Hochschule für Musik und Darstellende Kunst u Beču, na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, a od 1987. na Moskovskom

državnom konzervatoriju “P. I. Čajkovski“, gdje je magistrirala (1992.) i doktorirala (1994.), te studirala muzikologiju i orgulje. Dvije godine bila je asistentica Kompozicije na istom konzervatoriju. Na ruskom natjecanju mladih kompozitora u Moskvi (1993.), osvojila je prvu nagradu s kompozicijom Pet intermezza za glasovir solo. Dobitnica je Jeljcinove Predsjednikove stipendije za skladatelje i brojnih nagrada za skladbe u Hrvatskoj. Članica je Hrvatskog društva skladatelja, Saveza skladatelja Rusije i Britanske akademije skladatelja i pjesnika. Izvanredna je profesorica na Odsjeku za glazbenu umjetnost Umjetničke akademije u Osijeku za predmete Priređivanje za ansamble i Sviranje partitura. Održava međunarodne tečajeve i seminare iz kompozicije i teorije glazbe. Bila je voditeljica Međunarodne glazbene tribine u Puli. Njezina djela izvode poznati solisti, ansambli i orkestri u Austriji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Francuskoj, Grčkoj, Nizozemskoj, Italiji, Japanu, Makedoniji, Moldaviji, Norveškoj, Njemačkoj, Rusiji, SAD, Sloveniji, Srbiji, Španjolskoj, Turskoj, Ukrajini, Velikoj Britaniji, a i sama izvodi svoje glasovirske skladbe. (http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=96:red-prof-art-sanja-drakuli&catid=47:arhiva&Itemid=847)

Slika 8: Sanja Drakulić

Izvor:

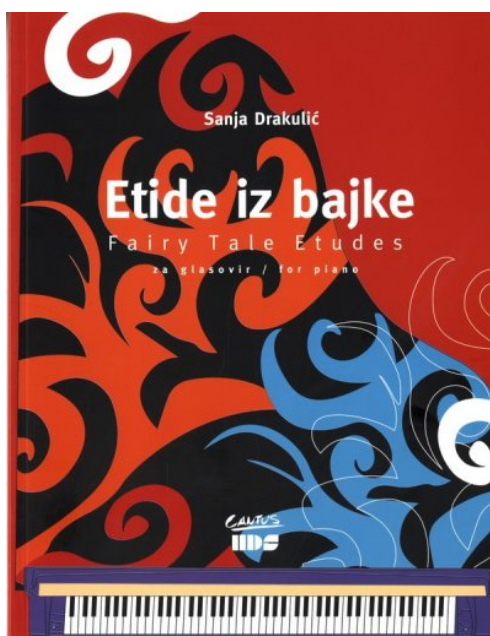
https://www.google.hr/search?q=sanja+drakuli%C4%87&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwivscGV3bPJAhVHCiwKHZB9AgEQ_AUIBygB&biw=1242&bih=606#imgrc=6PfSmVL3bpgHAM%3A, Posjeta: 7.09.2015.

5.2. Popis djela

Etide iz bajke

Skladanju ovih etida autorica je prišla veoma maštovito, što već i sam naslov zbirke „Etide iz bajke“ poručuje. Kratke, koncizne skladbe, pisane za klavir, za „male“ pa sve do odraslih i „snažnih“ ruku, kao da prolazimo kroz bajku. Zbirka etida skladateljice Sanje Drakulić bit će svim glazbenicima osvježenje i poticaj na još uporniji rad na tako važnom području kao što je razvoj tehničkih sposobnosti svakog glazbenika. (<http://www.rockmark.hr/artikl/274/etide-iz-bajke-za-glasovir>)

Slika 9: Naslovnica Etide iz bajke

Izvor:

https://www.google.hr/search?q=sanja+drakuli%C4%87+etide&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwielMjO3bPJAhXD3iwKHa0RDe8Q_AUIBygB&biw=1242&bih=606#imgrc=_44mxBAUqeFhvM%3A/

Posjeta: 4.9.2015.

Etide iz basne

Notno izdanje sadrži pet etida za violinu koje su nadahnuli likovi iz basni kao na primjer Gavran i lisica, Lisica i lav, Kornjača i zec, Pijetlovi, Zvezdoznanac“.

Skladateljica Sanja Drakulić posvetila ih je 13. međunarodnom natjecanju Mladi virtuozi – Etide i skale koje je održano u veljači 2007. u Zagrebu.

„Iako su etide pisane kao zadane skladbe, njihov život ne završava samim natjecanjima, već su ... instruktivni dio školskog programa... i mali biseri violinske literature. Bogatom invencijom i osjetljivošću za osnove violinskog sviranja, autorica nas vodi u čarobni svijet koji čine nadasve sretna kombinacija naizgled banalnih tehničkih problema, problema muzičkog izražavanja, imaginarnog svijeta i razumijevanja izričaja današnjega vremena“. Nenad Merle (<http://www.rockmark.hr/artikl/275/etide-iz-basne-za-violinu>)

Slika 10: Naslovnica Etide iz basne

Izvor:

https://www.google.hr/search?q=sanja+drakuli%C4%87+etide&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUK EwiclMjO3bPJAhXD3iwKHa0RDe8Q_AUIBygB#imgdii=1Fhw6moRHRXStM%3A%3B1Fhw6moRHRXStM%3A%3B0TI7xQcEw08vvM%3A&imgcr=1Fhw6moRHRXStM%3A, Posjeta: 4.9.2015.

6. ZAKLJUČAK

U Hrvatskoj bilježimo od 19. st. na dalje prisutnost skladateljica: Dore Pejačević (1885. – 1923.), Ivane Lang (1912. – 1982.), Đeni Dekleva Radaković (1949.) i Sanje Drakulić (1963.). One su, iako manje izvođene, dale izniman doprinos hrvatskoj baštini, kao i glazbenoj literaturi.

U predškolskoj ustanovi se za potrebe upoznavanja djece s glazbom mogu koristiti i slušati njihova djela kao primjer upoznavanja i slušnog prepoznavanja pojedinačnog instrumenta. Glazbom se obogaćuje dječji emocionalni svijet jer aktivnim uključivanjem u glazbu kod djeteta razvijamo smisao za lijepo, a to je jedan od najboljih putova za poticanje dječjih osjetila koja svakodnevno poprimaju nove sadržaje. Kod upoznavanja djeteta s glazbom treba voditi računa o razlikama u potrebama, mogućnostima i osobinama djece iste dobi pogotovo različite dobi. Kako bi dijete zavoljelo glazbu, temelj upoznavanja s glazbom treba biti igra. Prije učenja svake pjesme djecu možemo upoznati sa sadržajem kroz priču, crtež, malu lutkarsku predstavu ili djeca mogu nacrtati svoj doživljaj. Osim što kroz tekstove pjesama djeca proširuju znanja o prirodi i okolini te obogaćuju rječnik novim riječima i pojmovima, djeca mogu upoznavati i osnovne elemente glazbene teorije (crtovlje, ključevi, note, dinamičke oznake).

Književnost, emotivna stanja, sve to stvara posebnu napetost koja se oslobađa u trenutku nastanka skladbe. Dora Pejačević kao zasigurno najplodnija ženska skladateljica svoga doba, u svim svojim djelima oblikuje i slavenski folklorni element u glazbi. Ostale skladateljice su svaka imale svoj stil skladanja te interpretiranja glazbe.

Glazbeni ukus djece oblikuje se slušanjem glazbe različitih stilova. Važno je odabrati pravu glazbu koja pobuđuje pozitivne emocije, razvija maštu i na taj način formira glazbeni ukus djeteta. Djeci trebaju biti dostupne umjetnički vrijedne skladbe. Isto tako, izvorna narodna glazba je važan dio naše kulturne baštine i stoga djeca trebaju slušati i takvu glazbu. Treba ih upoznati s različitim instrumentima, putem slike i zvuka te odlaskom u trgovinu glazbalima i u glazbenu školu. Djeci se treba omogućiti da uđu u svoj svijet mašte, a glazba proučavanih skladateljica ih u tome potiče i inspirira.

7. LITERATURA

1. Čić, Emil, (2005.) *Hrvatska glazba i glazbenici*: Naklada Bošković – Naklada Čić Split.
2. Kos, Koraljka, (1998.) *Dora Pejačević*. Zagreb: Muzički informativni centar koncertne direkcije Zagreb.
3. Kos, Koraljka, (2008.) *Dora Pejačević*. Zagreb: Muzički informativni centar koncertne direkcije Zagreb.
4. Materijal Đeni Dekleve Radaković dobiven uz osobni razgovor preko Internet mreže s kojim sam se poslužila (06.05.2014)

Internet:

1. [http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-\(gostovanje-u-nasicama\),196.html?e=1&imageId=14](http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-(gostovanje-u-nasicama),196.html?e=1&imageId=14) (22.2.2014)
2. [http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-\(gostovanje-u-nasicama\),196.html?e=1&imageId=17](http://www.mgz.hr/hr/izlozbe/nepoznata-dora-iz-foto-albuma-obitelji-hellenbach-(gostovanje-u-nasicama),196.html?e=1&imageId=17) (12.7.2015)
3. <http://www.mic.hr/products/songs--3> (13.7.2015)
4. <http://www.croatia.org/crown/articles/9798/1/Ivana-Vidovic-performing-Dora-Pejacevic-in-the-city-of-Zadar-May-30-2009.html> (25.9.2015)
5. http://www.lieder.net/lieder/assemble_texts.html?SongCycleId=9281 (15.6.2015)
6. http://www.google.hr/imgres?imgurl=https://upload.wikimedia.org/wikipedia/hr/thumb/d/dd/IvanaLang.JPG/220px-IvanaLang.JPG&imgrefurl=https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang&h=300&w=220&tbid=Sw9xPipxFrMH8M:&docid=wHqOvZn0f9-p7M&ei=-95ZVoSPMoOzsQG80oOQDw&tbnid=isch&ved=0ahUKEwjE-NeVzbPJAhWDWSwKHTzAPIQMwgbKAAwAA (12.6.2015)
7. https://www.google.hr/search?q=ivana+lang&source=lnms&tbnid=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjdrdej3LPJAhWEhiwKHeTzAAAQ_AUIBygB#imgrc=dfvaX5Oz5GPZdM%3A (25.9.2015)
8. <http://www.hds.hr/clan/dekleva-radakovic-deni/> (25.9.2015)
9. http://www.google.hr/imgres?imgurl=https://media.licdn.com/mpr/mpr/shrinknp_400_400/p/4/005/036/317/1af852f.jpg&imgrefurl=https://www.linkedin.com/pub/%25C4%2591eni-dekleva-radakovi%25C4%2587/25/851/619&h=303&w=303&tbnid=5_oQ74J1liCiQM:&docid=SO_91BIMs_UVwM&itg=1&ei=klhcVvmQIuSHygOu4ar4Dw&tbnid=isch&ved=0ahUKEwj5oYm0qbjJAhXkg3IKHa6wCv8QMwggKAUwBQ (25.9.2015)
10. <http://www.ffpu.hr/index.php?id=469> (8.9.2015)
11. http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=96:red-prof-art-sanja-drakuli&catid=47:arhiva&Itemid=847 (3.09.2015)
12. https://www.google.hr/search?q=sanja+drakuli%25C4%87&source=lnms&tbnid=isch&sa=X&ved=0ahUKEwivscGV3bPJAhVHCiwKHZB9AgEQ_AUIBygB&biw=1242&bih=606#imgrc=6PfSmVL3bpgHAM%3A (4.9.2015)
13. <http://www.rockmark.hr/artikl/274/etide-iz-bajke-za-glasovir> (4.9.2015)
14. <http://www.rockmark.hr/artikl/275/etide-iz-basne-za-violinu> (4.9.2015)
- 15.

https://www.google.hr/search?q=sanja+drakuli%C4%87+etide&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiclMjO3bPJAhXD3iwKHa0RDe8Q_AUIBygB#imgdii=1Fhw6moRHRXStM%3A%3B1Fhw6moRHRXStM%3A%3B0TI7xQcEw08vvM%3A&imgc=1Fhw6moRHRXStM%3A (7.09.2015)

8. SAŽETAK

Poznato je da će glazba lakše pristupiti djeci i prenijeti im određene sadržaje stoga sam u ovom radu odlučila prikazati stvaralaštvo skladateljica od 19. i 20. stoljeća. U radu je prikazan životopis Dore Pejačević (1885. – 1923.), Ivane Lang (1912. – 1982.), Đeni Dekleve Radaković (1949.), Sanje Drakulić (1963.) te njihova djela kroz cjelokupni životni rad, no najveći je naglasak stavljen na Doru Pejačević. Skladateljice su inspirativno i vrlo emocionalno pristupale stvaranju glazbe što se može osjetiti u svakom njihovom djelu. Iako su manje izvođene, one daju posebni doprinos hrvatskoj baštini.

Glazbeni ukus oblikuje se slušanjem različitih stilova glazbe, kvalitetna glazba budi u svakom čovjeku lijepe emocije, formira okus djeteta i njegovu maštu. Glazbom hrvatskih skladateljica možemo doprinijeti razvoju glazbenog ukusa djece, ali i upoznavanjem pojedinačnih instrumenata i njihovom mogućnošću interpretacije.

9. SUMMARY

It is known that music is accessible to children in such way that is easier to convey to them certain contents so I decided in this paper to show the creativity of composers of the 19th and 20th centuries. The paper presents the biography of Dora Pejačević (1885 - 1923), Ivana Lang (1912. - 1982), Đeni Dekleva Radakovic (1949) and Sanja Drakulić (1963), and their works through their entire life's work with the greatest emphasis on Dora Pejacevic. Composer are inspiring and their approach to composing music is very emotional which can be felt in all their work. Musical tastes are formed by listening to different styles of music. Quality music awakens in every man beautiful emotions, forms child's music taste and his imagination. With the work of Croatian music composer we can contribute to the development of children's musical taste as well as getting them familiar with different music instruments.